

Madde 85

Tutuklanan veya mahkum olan kişiye tazminat ödenmesi

1. Hukukdışı tutuklanan veya gözaltında tutulan her mağdur tazminat hakkına sahiptir.
2. Bir suçtan dolayı nihai karar ile mahkum edilen kişinin mahkumiyeti adaletin yerine getirilmesinde yanlışlık yapıldığını gösterecek yeni bulgularla tersine çevrilmiş ise ve bu bilinmeyen bulguların kısmen veya tamamen ortaya çıkarılmamasında herhangi bir etkisi olmadığı ispatlanmış ise, bu mahkumiyetten zarar gören şahsa yasaya göre tazminat ödenecektir.
3. İstisnai durumlarda, adaletin yerine getirilmesinde ciddi ve açık hata olduğunu gösteren kesin bulgular bulunduğu Divan, Usûl ve Deliller Kurallarında öngörülen kriterler çerçevesinde, beraat eden veya yasal işlemleri sözkonusu nedenle sona eren şahsa kendi iradesiyle tazminata karar verebilir.

BÖLÜM 9. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ VE ADLİ YARDIM

Madde 86

Genel işbirliği zorunluluğu

Taraf devletler bu Statü'deki hükümlere uygun olarak Divan'ın yargı yetkisine giren suçların soruşturulmasında ve yargılanmasında Divan ile tam işbirliği yapacaklardır.

Madde 87

İşbirliği talepleri: genel hükümler

1. (a) Divan'ın taraf devletlerden işbirliği talep etme yetkisi olacaktır. Talepler diplomatik kanallardan veya taraf devlet tarafından onaylama, kabul, tasdik veya taraf olma sırasında tayin edilecek diğer uygun kanallardan iletilecektir.

Taraf devletler tarafından bu konudaki değişiklikler Usûl ve Deliller Kuralları çerçevesinde yapılacaktır.

(b) Uygun olduğu takdirde, altparagraf (a)'nın hükümlerine halel gelmeksizin, talepler Uluslararası Kriminal Polis Örgütü veya başka uygun bir bölgesel örgüt kanalıyla yapılabilir.

2. Devletin onaylama, kabul etme, tasdik veya taraf olma aşamasında yaptığı tercihe uygun olarak, işbirliği talepleri ve talepleri destekleyen

belgeler talep yapılan devlet veya Divan'ın resmi çalışma dillerinden birine çevirisi ile birlikte yapılacaktır.

Bu konuda sonradan istenen değişiklikler Usul ve Deliller Kuralları çerçevesinde yapılacaktır.

3. İşbirliği talep edilen devlet bu talebi ve talebi destekleyici belgeleri, talebin yerine getirilmesi için açıklanması gerekli olmadıkça, gizli tutacaktır.

4. Bölüm 9 altında belirtilen herhangi bir yardım talebi ile ilgili olarak Divan, bilginin korunması, mağdurların, potansiyel tanıkların ve ailelerinin güvenliğini veya fiziksel veya psikolojik durumlarını güven altına almak amacıyla çeşitli önlemler alabilir. Divan, Bölüm 9 altında sağlanacak bilgilerin mağdurların, potansiyel tanıkların ve ailelerinin güvenliğini veya fiziksel veya psikolojik durumlarını koruyacak şekilde verilmesini ve işlem yapılmasını isteyebilir.

5. Divan, Statü'ye taraf olmayan bir devletden yapacağı geçici bir düzenleme, anlaşma veya başka uygun bir düzenleme çerçevesinde yardım talep edebilir.

Bu Statü'ye taraf olmayan, ancak Divan ile geçici düzenleme veya anlaşma cihetine gitmiş olan bir devlet, sözkonusu düzenleme veya anlaşmaya uygun şekilde işbirliği yapmaz ise, Divan durumu Taraf Devletler Asamblesine veya konu Güvenlik Konseyi tarafından Divan'a getirilmiş ise Güvenlik Konseyine bildirir.

6. Divan herhangi bir hükümetlerarası örgütten bilgi veya belge talebinde bulunabilir. Divan bu tür örgütlerle görevi ve uzmanlığına uygun olarak yapacağı anlaşma ile başka işbirliği ve yardım biçimleri için de talepte bulunabilir.

7. Taraf Devlet, bu Statü hükümlerine aykırı şekilde Divan'ın işbirliği taleplerine uymayarak Divan'ın bu Statü altındaki görev ve yetkilerini yerine getirmesini engeller ise, Divan bu durumu Taraf Devletler Asamblesine veya konu Güvenlik Konseyi tarafından Divan'a getirilmiş ise Güvenlik Konseyine bildirir.

Madde 88

Ulusal hukuk altında işlemlerin geçerliliği

Taraf Devletler bu bölümde bahis konusu tüm işbirliği biçimlerinin kendi ulusal mevzuatlarında mümkün olmasını sağlayacaklardır.

Madde 89

Şahısların Divan'a teslim edilmesi

1. Divan, 91. maddede belirtilen şekilde, bir şahsın tutuklanmasını veya teslim edilmesini, sözkonusu şahsın bulunabileceği yerdeki Devlet'ten talebini destekleyici malzemeye birlikte isteyebilir ve bu devletin sözkonusu şahsı tutuklaması ve teslim etmesi için işbirliği talebinde bulunabilir. Bu Bölümün hükümlerine ve ulusal mevzuatlarına uygun olarak taraf devletler tutuklama ve teslim etme taleplerine uyacaklardır.

2. Teslim olması istenen şahıs, 20. maddede öngörülen aynı suçtan birden çok ceza verilemez ilkesine dayanarak bir ulusal mahkemeye itiraz ederse, talep edilen devlet, Divan'ın davanın kabul edilebilirliği konusunda kararı olup olmadığını soracaktır. Dava Divan tarafından kabul edilebilir bulunursa, talep edilen ülke talebin yerine getirilmesi cihetine gidecektir. Kabul edilebilirlik kararı askıda iken, talep edilen devlet Divan kabul edilebilirlik konusundaki kararını verinceye kadar sözkonusu şahsın teslim edilme talebini yerine getirmeyi erteleyebilir.

3. (a) Bir taraf devlet ulusal usul kuralları çerçevesinde başka bir devlet tarafından Divan'a teslim edilmekte olan şahsın kendi toprakları üzerinden transit geçişine, o devlet üzerinden transit geçişin teslim etmeyi tehlikeye sokması veya geciktirmesi durumları hariç izin verecektir.

(b) Divan'ın transit geçiş ile ilgili talebi 87. maddeye uygun olarak iletilecektir. Transit geçiş talebi aşağıdaki hususları içerecektir:

(i) geçiş yapacak kişinin tanımı;

(ii) dava konusu hakkında özet bilgi ve yasal ifadesi; ve

(iii) tutuklama veya teslim etme emri;

(c) Geçiş yapan şahıs transit geçiş süresince gözaltında tutulacaktır;

(d) Sözkonusu şahıs hava yoluyla geçiyor ve transit devlet sahasında iniş yapılmıyorsa yetkiye gerek yoktur;

(e) Transit geçilen devlet ülkesinde programda olmayan bir iniş gerçekleşirse, sözkonusu devlet altparagraf (c)'de öngörüldüğü şekliyle Divan'dan transit geçiş talebi isteyebilir. Transit talebi gelinceye ve transit işlemi gerçekleşinceye kadar sözkonusu şahıs gözaltında tutulacak, ancak, bu altparagrafın amaçları bakımından gözaltı süresi transit talebi bu süre içinde ulaşmak kaydıyla, program dışı inişten itibaren 96 saati aşmayacaktır.

4. Divan tarafından teslimine konu olan davadan başka bir mesele nedeniyle aranan şahıs hakkında talepte bulunulan devlette yasal işlem yapılıyorsa veya cezasını çekiyor ise, talep edilen devlet talebi yerine getirmeden önce Divan ile istişarede bulunacaktır.

Madde 90

Çatışan talepler

1. Bir taraf devlet bir şahsın teslim edilmesi için Divan'dan 89.maddeye göre bir talep aldığı ve aynı zamanda başka bir devletten aynı şahsın suçun esasını oluşturan aynı eylemden dolayı iade edilmesi talebi almış ise, Divan'a ve talepte bulunan devlete bildirimde bulunur.

2. Talep eden devlet taraf devlet olduğu takdirde talep edilen devlet Divan'ın talebine aşağıdaki şartlarda öncelik verecektir:

(a) Divan, 18 ve 19.maddelere göre teslim edilmesi istenen kişinin davası ile ilgili olarak kabul edilebilir tesbiti yapar ve bu tesbit iade etmenin talep edildiği devlet tarafından yürütülen soruşturma veya yargılamayı dikkate almış olursa,

(b) Divan, altparagraf (a)'da tanımlanan tesbiti talep edilen devletin 1. fıkraya göre bildirim üzerine yapar ise.

3. 2 (a) fıkrasına göre bir tesbit yapılmamış ise, talep edilen devletin iradesiyle 2(b) fıkrasına göre Divan'ın tesbitine kadar, talep eden devletin iade talebine ilişkin işlemleri yürütebilir, ancak, Divan davanın kabul edilemez olduğuna karar verinceye kadar şahsı sınır dışı edemez. Divan'ın tesbiti hızlandırılmış şekilde yapılacaktır.

4. Talep eden devlet bu Statü'ye taraf Devlet değilse talep edilen devlet, şahsın sınır dışı edilmesi ile ilgili uluslararası bir yükümlülüğü olmadığı takdirde, Divan davanın kabul edilebilir olduğuna karar vermesi halinde önceliği Divan'ın teslim edilme talebine verecektir.

5. Divan bir davanın 4. fıkraya göre kabul edilebilir olduğunu tesbit etmemiş ise, talep edilen devlet kendi iradesiyle talep eden devletin iade talebi ile ilgili işlemleri yapabilir.

6. Talep edilen devletin bu Statü'ye taraf olmayan devlete şahsı iadesi konusunda mevcut uluslararası bir yükümlülük altında olması hariç 4. fıkranın uygulandığı durumlarda, talep edilen devlet şahsı Divan'a teslim etme ya da talep eden devlete iade etme konusunda karar verecektir. Karar verirken talep edilen devlet bütün ilgili unsurları gözönüne alacak, ancak aşağıdaki unsurlar dahil olmakla birlikte sınırlı olmayacaktır:

(a) taleplerin sırasıyla tarihleri;

(b) talep eden devletin suçun kendi topraklarında işlenip işlenmediği, mağdurların veya sanığın uyrukluğu gibi çıkarları;

(c) Divan ile talep eden devlet arasında ileride teslim etme olasılığı,

7. Bir taraf devlet bir şahsın teslim edilmesi için Divan'dan talep aldığı ve aynı zamanda başka bir devletten aynı şahsın Divan'ın teslim edilmesini istediği suçun esasını oluşturan eylemden başka bir eylemden dolayı iade edilmesi talebi alması halinde:

(a) Talep edilen devlet, şahsı talep eden devlete iade etme konusunda uluslararası bir yükümlülüğü yoksa önceliği Divan'ın talebine verir;

(b) Talep edilen devlet, şahsı talep eden devlete iade etme konusunda uluslararası bir yükümlülüğü varsa, talep edilen devlet şahsı Divan'a teslim etme ya da talep eden devlete iade etme konusunda karar verecektir. Karar verirken talep edilen devlet bütün ilgili bütün unsurları 6. fıkrada belirtildiği şekilde gözönüne alacak, ancak, konu eylemin yapısı ve ağırlığına özel önem verecektir.

8. Divan, bu maddeye göre bir bildirim tabi olarak bir davanın kabul edilebilir olduğunu tesbit etmiş ise ve akabinde talep edilen devlet talep eden devletin iade talebini raddetmiş ise, talep edilen devlet Divan'a kararı hakkında bilgi verecektir.

Madde 91

Tutuklama ve teslim etme için yapılacak taleplerin içeriği

1. Tutuklama veya teslim talebi yazılı yapılacaktır. Acil durumlarda, talebin 87.maddenin 1 (a) fıkrasında öngörüldüğü şekliyle teyid edilmesi koşuluyla bir yazılı kaydı iletmeye yarayan her türlü ortamdan yararlanarak talep yapılabilir.

2. Ön-Yargılama Bürosu tarafından 58. maddeye göre hakkında tutuklama emri düzenlenen bir kişinin tutuklanması veya teslimi talep ediliyorsa, talep aşağıdakileri içerecek veya desteklenecektir:

(a) şahsı tanımaya yeterli aranan şahsı tanımlayan ve bulunacağı muhtemel yerler hakkında bilgi;

(b) tutuklama emrinin bir nüshası; ve

(c) talep edilen devletteki teslimle ilgili işlemler için gerekli belgeler, yazılar veya bilgi, ancak bu gereklilikler talep edilen devlet ile diğer devletler arasındaki anlaşmalara veya düzenlemelere göre iade taleplerinden daha fazla külfet getirmemeli, mümkünse Divan'ın yapısı dikkate alınarak az külfetli olmalıdır.

3. Yargılanmakta olan bir şahsın tutuklanması veya teslim talebi halinde talep aşağıdakileri içermeli veya desteklenmelidir:

(a) tutuklama emrinin örneği;

(b) yargılandığına dair belgenin örneği;

(c) aranan kişinin yargılanmakta olan kişi olduğuna dair bilgi; ve

(d) aranan şahıs mahkum edilmiş ise, mahkumiyetine dair belge, mahkumiyet cezası halinde çekilen ceza ve kalan süre konusunda bilgi.

4. Divan'ın talebi üzerine taraf devlet, genel veya özel bir konu ile ilgili olarak 2(c) fıkrası altında ulusal mevzuatına göre uygulayabileceği gerekli işlemler konusunda Divan ile istişarede bulunacaktır.

Madde 92

Geçici tutuklama

1. Acil durumlarda, 91. maddenin öngördüğü şekilde tutuklama veya teslim etmeye ilişkin gerekli belgeler sunuluncaya kadar Divan aranan şahsın geçici tutuklanmasını talep edebilir.

2. Geçici tutuklama ile ilgili talep yazılı bir kayıt ile yapılacak ve aşağıdaki bilgileri içerecektir:

(a) şahsı tanımaya yeterli aranan şahsı tanımlayan ve bulunacağı muhtemel yerler hakkında bilgi;

(b) şahsın tutuklanmasına temel teşkil eden suçlar hakkında özet beyan ve suçun yeri ve zamanı gibi suçla ilgili bulgular;

(c) aranan şahıs hakkında tutuklama emri bulunduğu veya yargılandığı konusunda beyan;

(d) aranan şahsın teslim edilmesi ile ilgili talebin gönderileceğine dair beyan.

3. Usul ve Deliller Kurallarında öngörülen zaman sınırları içinde 91. maddede belirtilen teslim etme ile ilgili talebin ve bunu destekleyecek belgelerin talep edilen devlet tarafından alınmaması halinde geçici olarak tutuklanan kişi serbest bırakılabilir. Ancak, talep eden devletin yasaları elverdiği takdirde bu süre sona ermeden şahıs teslim edilmeye rıza gösterebilir. Böyle bir durumda, talep edilen devlet şahsı Divan'a en kısa zamanda teslim edecektir.

4. Şahsın 3. fıkraya göre serbest bırakılması, teslim etmeyle ilgili talebin ve belgelerin gelmesi ile şahsın sonraki bir tarihte tutuklanmasını veya teslim edilmesini engellemez.

Madde 93

Diğer işbirliği şekilleri

1. Taraf devletler bu Bölümün hükümlerine ve ulusal mevzuatlarındaki işlemlere uygun olarak soruşturma ve yargılamalarla ilgili olarak aşağıdaki yardımları sağlamada Divan'ın taleplerine uyacaktır:

- (a) Şahsın kimliği, nerede olduğu veya nesnelerin bulunduğu yerler;
- (b) Yeminli ifade alınması dahil delil toplanması, Divan'a gerekli uzman görüş ve raporları dahil delil ibraz edilmesi,
- (c) Soruşturulan veya yargılanan şahsın sorgulanması;
- (d) Adli belgeler dahil belgelerin sağlanması;
- (e) Tanıkların veya uzmanların gönüllü olarak Divan'a çıkmalarının kolaylaştırılması;
- (f) 7. fıkrada öngörüldüğü gibi şahısların geçici nakli;
- (g) Mezarlıkların incelenmesi ve açılması dahil yer incelemesi;
- (h) arama ve el koyma işlemlerinin yerine getirilmesi;
- (i) resmi olanlar dahil kayıt ve belgelerin sağlanması;
- (j) Mağdurların ve tanıkların korunması, delillerin korunması;
- (k) üçüncü tarafların iyi niyetli haklarına hanel getirmeksizin, emlakın, mal varlıklarının ve suç aletlerinin sonradan el konulabilmesi için tanımlanması, bulunması ve dondurulması;
- (l) Divan'ın yetkisi giren suçların soruşturulması ve yargılanmasını kolaylaştırmak amacıyla talep edilen devlet mevzuatı tarafından yasaklanmayan diğer yardım şekilleri.

2. Divan'a çıkan bir tanığın veya uzmanın, talep edilen devletten ayrılması halinde ayrılmazdan önce vuku bulmuş herhangi bir eylem veya ihmal nedeniyle Divan tarafından yargılanmayacağı, gözaltına alınmayacağı veya kişisel özgürlüğünün yasaklanmayacağı konusunda Divan garanti sağlamaya yetkili olacaktır.

3. 1. fıkraya göre sunulan bir talepte ayrıntılı belirtilen belli bir yardımın yerine getirilmesi talep edilen devlette mevcut temel bir hukuk ilkesi ile yasaklanmış ise talep edilen devlet sorunu çözmek için Divan ile istişare edecektir. İstişareler sırasında, yardımın başka türlü yapılıp yapılmayacağı veya şartlı yapılabileceği hususları incelenecektir. İstişareler sonucunda sorun çözülememiş ise Divan talebinde değişiklik yapacaktır.

4. 72. maddeye uygun olarak bir taraf devlet bir yardım talebini kısmen veya tamamen sadece belge üretilmesinin veya delillerin açıklanmasının ulusal güvenliği ile ilgili olması halinde reddedebilir.

5. Bir yardım talebini 1 (I) fıkrasına göre reddetmeden önce talep edilen devlet, Divan veya Savcı'nın şartlara bağlı yardım kabul etmesi ve uyması halinde, yardımın özel şartlar altında veya yardımın başka bir tarihte veya seçenekli olarak sağlanabileceği hususlarını gözönüne alacaktır.

6. Yardım talebinin reddedilmesi halinde, talep edilen devlet reddin nedenleri konusunda Divan'a veya Savcı'ya bilgi verecektir.

7. (a) Divan, kimlik tanımı, ifade alınması veya diğer yardımlar amacıyla gözaltındaki şahsın geçici naklini talep edebilir. Şahıslar aşağıdaki şartların yerine getirilmesi halinde geçici nakledilebilir:

(i) nakil konusunda serbest rıza gösterirse;

(ii) Divan ile anlaşacakları şartlara bağlı olarak talep edilen devletin nakle razı olması.

(b) Nakledilen şahıs gözaltında tutulacaktır. Naklin amaçları yerine geldikten sonra Divan şahsı talep edilen devlete gecikmeksizin geri gönderecektir.

8. (a) Divan, talepte belirtilen soruşturma ve işlemler dışında belgelerin ve bilgilerin gizliliğini sağlayacaktır.

(b) Talep edilen devlet gerektiğinde belge ve bilgileri Savcı'ya gizli kaydıyla iletebilir. Bu durumda Savcı bunları sadece yeni delil üretilmesi amacıyla kullanabilir;

(c) Talep edilen devlet kendi iradesiyle veya Savcı'nın talebi üzerine, bu tür belge ve bilgilerin açıklanmasını sonradan kabul edebilir. Bu durumda Usul ve Deliller Kurallarına uygun olarak ve 5 ve 6. Bölüm hükümlerine göre delil olarak kullanılabilir.

9. (a) (i) Taraf devlet, Divan'dan veya başka bir devletten uluslararası bir yükümlülüğe göre iade veya teslim etme konusunda zıt talepler aldığı takdirde, Divan ve diğer devlet ile istişare ederek ve gerekirse taleplerden birine ve diğerine şartlar ekleyerek veya erteleyerek her iki talebi de yerine getirmeye çalışacaktır.

(ii) Bu mümkün olmadı takdirde, 90. maddede öngörülen ilkelere göre zıt talepler çözüme kavuşturulacaktır.

(b) Ancak, Divan'ın talebi üçüncü bir devlet veya uluslararası bir anlaşma altında uluslararası bir örgütün kontrolü altındaki bilgi, mal veya

şahısları ilgilendiriyorsa, talep edilen devlet bu şekilde bilgi verecek ve Divan talebini üçüncü devlet veya uluslararası örgüte yönlendirecektir.

10. (a) Divan'ın yargı yetkisine giren veya talep eden devletin ulusal mevzuatına göre ağır suç teşkil eden bir eylem ile ilgili olarak bir taraf devletin soruşturma veya yargılama yapması halinde talep üzerine Divan işbirliği yapar ve yardım sağlar.

(b) (i) Altparagraf (a)'ya göre sağlanacak yardım diğerlerinin yanısıra aşağıdaki hususları içerecektir:

(1) Divan tarafından yapılan bir soruşturma veya yargılama sırasında elde edilen beyanlar, belgeler veya diğer delillerin iletilmesi; ve

(2) Divan'ın talimatıyla gözaltına alınan şahsın sorgulanması;

(ii) Altparagraf (b) (i) (1)'ye göre yardım halinde:

(1) belgeler veya diğer delil çeşitleri bir devletin yardımı ile elde edilmiş ise, o devletin rızasının alınması;

(2) belgeler veya diğer delil çeşitleri bir tanık veya uzmanın yardımı ile elde edilmiş ise bunların iletilmesi 68. maddenin hükümlerine tabi olacaktır.

(c) Bu fıkrada öngörülen şartlar altında Divan, Statü'ya taraf olmayan bir devletten bu fıkra göre alınan yardım talebini yerine getirebilir.

Madde 94

Devam etmekte olan soruşturma veya yargılama ile ilgili olarak bir talebin yerine getirilmesinin ertelenmesi

1. Bir talebin yerine getirilmesi, talepten farklı bir davanın devam etmekte olan bir soruşturma veya yargılamaya müdahalede bulunacak olması halinde, talep edilen devlet talebin yerine getirilmesini Divan'ın kabul edeceği bir süre için erteleyebilir. Ancak, erteleme, talep edilen devletteki soruşturma veya yargılamanın tamamlanması için gerekli zamandan daha uzun olmayacaktır. Erteleme kararı almadan önce talep edilen devlet yardımın başka şartlar altında hemen yapılıp yapılmayacağını dikkate alacaktır.

2. Erteleme kararı 1. fıkraya göre alınmış ise, Savcı, 93. maddenin 1 (j) fıkrasına göre delilin korunması amacıyla önlem talep edebilir.

Madde 95

Kabul edilebilirlik itirazı nedeniyle bir talebin yerine getirilmesinin ertelenmesi

53. maddenin 2. fıkrası mahfuz kalmak kaydıyla, 18 veya 19. maddelere göre Divan'da inceleme altında olan bir kabul edilebilirlik itirazı olduğunda, Divan Savcısı'ya 18 ve 19. maddelere göre delil toplaması hususunda özel olarak talimat vermedikçe, talep edilen devlet, Divan'ın kararına kadar bu Bölüm altında bir talebi erteleyebilir.

Madde 96

93. maddeye göre diğer yardım şekilleri için yardım taleplerinin içeriği

1. 93. maddede bahis konusu diğer yardım şekilleriyle ilgili talebi yazılı yapılacaktır. Acil durumlarda, 87. maddenin 1 (a) fıkrasında öngörülen kanal vasıtasıyla teyid edilmek üzere yazılı bir kayıtla yapılabilir.

1. Talep aşağıdaki hususları içerecek veya desteklenecektir:

(a) taleple ilgili yasal temel ve esaslar dahil olmak üzere istenen yardım veya talebin amacını izah eden özet bilgi;

(b) Sağlanması istenen yardımla ilgili olarak kimliğinin tanımlanması ve bulunması gereken şahıs veya yerin hakkında mümkün olduğu kadar geniş bilgi;

(c) talebi vurgulayan önemli bulguların özeti;

(d) izlenmesi gerekli işlem veya gerekli husus hakkında detaylı bilgi ve nedenler;

(e) talebi yerine getirmesi için talep edilen devlet yasalarına göre gerekli olabilecek bilgi;

(f) istenen yardım ile ilgili diğer bilgiler.

3. Divan'ın talebi üzerine bir taraf devlet, genel olarak veya belli bir konu ile ilgili olarak, 2 (e) fıkrasına uygulanabilecek ulusal mevzuatının gerektirdiği işlemler hakkında Divan ile istişarede bulunacaktır. İstişareler sırasında, ulusal mevzuatının gerektirdiği hususlar hakkında tavsiyelerde bulunacaktır.

4. Bu maddenin hükümleri Divan'dan yardım talep edilmesi halinde de mümkün olduğu takdirde uygulanabilir.

Madde 97

İstisnalar

Bir taraf devlet bu Bölüm altında bir talep alırsa ve bu talebin yerine getirilmesinin hızlandırılması veya engellenmesi ile ilgili sorun görürse, sorunu çözmek üzere gecikmeksizin Divan ile istişarede bulunacaktır. Bu tür sorunlar:

(a) talebin yerine getirilmesi için yetersiz bilgi;

(b) Teslim etme durumunda, aranan şahsın yeri veya kimliği tam olarak tesbit edilemiyor veya yapılan araştırma sonucunda şahsın gözetiminde bulunduğu devletdeki şahıstan açıkca başka birisi olması;

(c) Mevcut haliyle talebin yerine getirilmesinin talep edilen devletin başka bir devlet ile yaptığı ön-anlaşmayı ihlal edici olması.

Madde 98

Dokunulmazlığın kaldırılması ve teslim olmaya razı olma konusunda işbirliği

1. Divan, teslim etme veya yardım etme talebiyle ilgili işlemleri, talep edilen devletin üçüncü bir devletin malı veya uyruğunun diplomatik dokunulmazlığı konusunda uluslararası hukuka uygun yükümlülüklerine aykırı hareket etmesini gerektiriyorsa ve Divan, üçüncü devletten dokunulmazlığın kaldırılması konusunda işbirliği elde etmemiş ise, devam ettirmez.

2. Divan, teslim etme talebiyle ilgili işlemleri, talep edilen devletin Divan'a şahsı teslim etmesi istenen devletin rızasını gerektiren uluslararası yükümlülüklerine aykırı davranmasını gerektiriyorsa ve Divan gönderen devletin teslim etmeyi kabul etme konusunda işbirliğini elde etmemiş ise, devam ettirmez.

Madde 99

93. ve 96. maddelere göre taleplerin yerine getirilmesi

1. Yardım talepleri talep edilen devletin ilgili mevzuatına göre yerine getirilecek ve mevzuatı tarafından yasaklanmadıkça, belirtilen işlemlerin takip edilmesi veya talepte belirtilen şahıslara hazır bulunmaları ve yerine getirme sürecine yardımcı olmaları için izin verme dahil talepte belirtilen yöntemlere göre yerine getirilecektir.

2. Acil durumlarda, belgeler ve deliller Divan'ın talebi üzerine ivedilikle gönderilecektir.

3. Talep edilen devletin cevapları orjinal dilinde ve şeklinde gönderilecektir.

4. Bu Bölümdeki diğer hükümlere halel getirmeksizin, bir şahıstan isteği ile ifade alınması ve bir kamu alanının değiştirilmeden incelenmesi gibi, talep edilen devlet yetkilileri hazır bulunmaksızın yerine getirilmesi mümkün taleplerin başarılı bir şekilde yerine getirilmesinin önemli olduğu şartlarda, Savcı aşağıdaki durumlarda böyle bir talebi doğrudan devletin toprakları içinde yerine getirebilir:

(a) Talep edilen taraf devlet, ülkesinde suçun işlendiği ileri sürülen devlet olduğu ve 18. ve 19. maddelere göre kabul edilebilirlik tesbiti yapılmış olduğu zaman Savcı, talep edilen devlet ile mümkün bütün istişareleri yaptıktan sonra böyle bir talebi yerine getirebilir;

(b) Diğer durumlarda Savcı böyle bir talebi, talep edilen taraf devlet ile istişareleri takiben ve taraf devlet tarafından ortaya koyulan makul koşul ve endişeleri dikkate alarak yerine getirebilir.

5. Ulusal güvenlik ve savunma ile ilgili gizli bilgilerin açıklanmasının önlenmesi amacıyla 72. maddede öngörülen sınırlamalara göre bir şahsın Divan tarafından dinlenmesi veya incelenmesine yönelik hükümler, bu madde altındaki yardım taleplerinin yerine getirilmesine de uygulanabilir.

Madde 100

Masraflar

1. Taleplerin talep edilen devlet ülkesinde yerine getirilmesi ile ilgili olağan masraflar, Divan'ın karşılayacağı aşağıdaki masraflar hariç o devlet tarafından karşılanacaktır.

(a) tanıkların veya uzmanların seyahatleri veya güvenlikleri veya 93. maddeye göre gözaltındaki şahısların naklinden dolayı ortaya çıkan masraflar;

(b) çeviri, çevirmen ve yazım masrafları;

(c) yargıçların, Savcı'nın, Savcı yardımcılarının, Yazı İşleri Bürosu başkanının ve Divan'ın herhangi bir organının çalışanlarının seyahat masrafları ve yollukları;

(d) Divan tarafından talep edilen uzman görüş veya rapor masrafları;

(e) gözaltında tutan devlet tarafından bir şahsın Divan'a teslim edilmesi ile ilgili ulaşım masrafları;

(f) İstişareleri takiben, talebin yerine getirilmesinden sonuçlanabilecek herhangi bir olağanüstü masraf.

2. 1. fıkranın hükümleri uygun olduğu takdirde, taraf devletlerin Divan'dan taleplerine de uygulanır. Bu durumda Divan yerine getirmenin olağan masraflarını üstlenecektir.

Madde 101

Özellik kuralı

1. Bu Statü altında Divan'a teslim edilen kişi, teslimine esas teşkil eden eylem dışında teslim edilmeden önceki herhangi bir eylemden dolayı işlem göremez, gözaltına alınamaz veya cezalandırılmaz.

2. Divan, 1. fıkra gerekliliklerinin kaldırılmasını şahsı Divan'a teslim eden devletten talep edebilir veya gerekirse 91. maddeye göre Divan ilave bilgi sağlayabilir. Taraf devletler Divan'a karşı bu hükümden feragat etme yetkisine sahip olacaklar ve bu konuda çaba göstereceklerdir.

Madde 102

Terimlerin kullanılışı

Bu Statü'nün amaçları bakımından:

(a) "teslim etme" bu Statü'ye göre bir şahsın Divan'a teslim edilmesi anlamına gelir;

(b) "sınır dışı etme (iade)" bir devletin başka bir devlete bir şahsı anlaşma, sözleşme veya ulusal mevzuat uyarınca teslim etmesi anlamına gelir.

BÖLÜM 10. İNFAZ

Madde 103

Hapis Cezalarının İnfazında Devletlerin Rolü

1. (a) Hapis cezası, hükümlüleri kabul etmek istediklerini Divan'a belirtmiş devletlerin listesinden mahkemenin tayin ettiği bir devlette yerine getirilir.

(b) Bir devlet cezalı şahısları kabul etmeye gönüllü olduğunu bildirirken bu bölüm uyarınca Divan tarafından uygun görülen kabul etme koşulları koyabilir.

(c) Belli bir davada infaz için tayin edilen bir devlet Divan'a bu tayini kabul edip etmediğini derhal bildirir.

2. (a) Cezanın infazından sorumlu devlet birinci fıkrada kabul edilen herhangi bir şartın yerine getirilmesi dahil, mahkumiyetin koşullarını ve